

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE PEČEŇANY
2016 - 2021**

Príhovor starostu obce Pečeňany

Vážení občania,

prihovám sa k Vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb obce Pečeňany, ktorý bol spracovaný v zmysle Zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý je platný od 1.1.2009. Verím, že prostredníctvom tohto strategického dokumentu na roky 2016-2021, ktorý budeme každým rokom aktualizovať a konkretizovať do podoby akčného plánu na príslušný rok, sa vytvorí možnosť takých foriem a druhov sociálnych služieb, ktoré naši občania skutočne potrebujú. Verím, že sa zlepší aj informovanosť a vzájomné pochopenie zúčastnených strán. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať financie obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Zároveň predpokladám, že vytvorením a schválením tohto strategického dokumentu sa zvýšia aj možnosti získavania prostriedkov z vonkajších zdrojov napr. Európskych štrukturálnych a investičných fondov, neziskových organizácií a iných inštitúcií. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov obce. Na záver mi dovoľte poďakovať všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb a tiež užívateľom sociálnych služieb. Poďakovanie patrí aj občanom, ktorí svojimi podnetmi, návrhmi a pripomienkami podieľali sa na tvorbe dokumentu odzrkadľujúc potreby všetkých občanov. Želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v obci a naplnení spoločne plánovaných zámerov v obci.

**Edita Sivová
starostka obce**

Obsah

Príhovor starostu obce Pečeňany

1	Úvod – základné vymedzenie problematiky	4
1.1.	Právny rámec poskytovania sociálnych služieb	5
1.2.	Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	6
1.2.1.	Pôsobnosť obce	7
1.2.2.	Základná terminológia	9
2	Analytická časť	12
2.1.	Základná charakteristika obce	12
2.2.	Obyvateľstvo	13
2.3.	Školstvo	14
2.4.	Podnikateľské subjekty a inštitúcie	15
2.5.	Nezamestnanosť	15
2.6.	SWOT analýzy pre cieľové skupiny	17
2.6.1.	Swot analýza – Rodiny s deťmi	18
2.6.2.	Swot analýza – Seniori	18
2.6.3.	Swot analýza – Osoby so zdravotným postihnutím	19
2.6.4.	Swot analýza – Osoby v obtiažných životných situáciách	19
2.7.	Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	20
3	Strategická časť	25
3.1.	Ciele a priority cieľových skupín	25
4	Implementačná časť	26
4.1.	Monitoring a hodnotenie	26
4.2.	Návrh indikátorov a požadovaných hodnôt aktivít	28
	Záver	29
	Zoznam bibliografických odkazov	30
	Prílohy	31

1 Úvod - základné vymedzenie problematiky

Celá spoločnosť prechádza vývojovým obdobím a zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie a nové prístupy. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza nový pohľad na tvorbu sociálnych služieb procesom, ktorý sa nazýva „komunitné plánovanie sociálnych služieb“

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby je nevyhnutne vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovania sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Poslaním komunitného plánovania je zaistenie dostupnosti sociálnych služieb. Prakticky sa jedná o zistenie stavu poskytovaných sociálnych služieb v obci a zároveň potrieb, ktoré nie sú naplnené. Porovnávaním týchto dvoch základných parametrov a v súlade s množstvom finančných prostriedkov, ktoré obec na sociálne služby vynakladá, vzniká v procese vzájomných konzultácií komunitný plán.

Hlavným zámerom realizácie komunitného plánovania sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. V porovnaní s inými metódami výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, pretože zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v SR. Prijatím zákona NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené :

- 1. Sociálne služby krízovej intervencie**, ktorými sú: terenná sociálna služba krízovej intervencie, poskytnutie sociálnych služieb v zariadeniach (nizkoprahové denne centrum, integračné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania) a nizkoprahová služba pre deti a rodinu,
- 2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi**, ktorými sú: (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života, poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, nizkoprahové denné centrum pre deti a rodiny),
- 3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie** z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú: (zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenia, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčítateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
- 4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií** (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
- 5. podporné služby** (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Sociálna oblasť súvisí s dokumentmi vyššej úrovne a to:

- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012-2015
- Národný program aktívneho stárnutia 2014-2020
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
- Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb TSK

Štát priamo v § 80, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných

priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej a sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
- výnos MPSVaR SR z 5.12.2007 č. 29775/2007 o poskytovaní dotácii v pôsobnosti MPSVaR SR
- zákon č. 305 /2005 Z.z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov
- zákon č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov
- zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov

Miestna legislatíva

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- zásady poskytovania finančnej pomoci

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb.

Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.(PHSR, 2016)

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Zákon o sociálnych službách č.448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

1.2.1. Pôsobnosť obce

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. - obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
  - odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
  3. opatrovateľskej služby,
  4. prepravnej služby,
  5. odľahčovacej služby,
  6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
  1. o poskytovaní sociálnej služby,
  2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo

iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

V ustanoveniach §82 a §83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

Skôr ako sa budeme podrobne zaoberať charakteristikami a definíciami komunitného plánovania a rozvoja sociálnych služieb, považujeme za nutné sa aspoň marginálne dotknúť problematiky definície pojmu komunita.

Komunita je zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách definovaná ako skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Komunita sú prirodzené ľudské spoločenstva založené na vzťahoch a zdieľaných zážitkoch, v ktorých si navzájom dávame zmysel našich životov, najplňujeme naše potreby a dosahujeme spoločenských cieľov. Náš sklon k vytvoreniu komunity zaistuje, že sa staneme ľuďmi, akými sa máme stať, objavíme zmysel života, vytvoríme etické hodnoty a rozvineme kultúru, čo by osamelí izolovaní jedinci nemohli. (Brueggeman 2002, s. 115)

§82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

1. Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
2. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
3. Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

§83 Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

1. Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.
2. Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä:
  - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce

- analýzu sociologických a demografických údajov v územnom obvode obce
  - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce
  - časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
  - spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb
3. Obec zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti komunity, podpora sociálneho začleňovania a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu jednotlivcov a skupín.

Z hľadiska obce môžeme komunitné plánovanie zhrnúť ako súhrnný názov pre aktívne úsilie obce o dlhodobé a priebežné zapojenie verejnosti do záležitosti komunity, jej plánovania a v neposlednom rade i rozhodovania o nich. Pojem komunita sa predovšetkým viaže na aspekty sociálne psychologické, respektíve sociologické. Celé komunitné plánovanie prebieha vo všetkých fázach za účasti minimálne troch strán: užívatelia sociálnych služieb, zadávatelia a poskytovatelia sociálnych služieb.

1.2.2. Základná terminológia

Za nadôležitejších účastníkov procesu komunitného plánovania sociálnych služieb sú považovaní užívatelia sociálnych služieb.

Pod pojmom **užívateľ sociálnych služieb** je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej alebo ťažkej sociálnej situácii. Ich dôležitosť spočíva v tom, že jedine oni sa môžu priamo vyjadriť k tomu, čo vnímajú za najlepšie a najpotrebnejšie. Práve týmto spôsobom sa môžu aktívne podieľať na tvorbe podoby sociálnych služieb v komunite. Užívateľom sa môže stať v priebehu svojho života každý občan.

Cieľovými skupinami sú: Rodina s deťmi a mládež, Seniori, Osoby so zdravotným postihnutím, Osoby v obtiažných životných situáciách, Osoby aktívne v komunitách.

Poskytovateľ sociálnych služieb je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok platných sociálnych zákonov alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

- verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok
- neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia....

Objednávateľ sociálnej služby je ten, ktorý za službu platí, zriaďuje, objednáva, organizuje a zabezpečuje výberové konanie, predovšetkým je to štátna správa, samospráva, ale aj mimovládne organizácie, ktoré majú v procese plánovania, rozhodovania a finálnej verzii komunitného plánu rovnaké práva a povinnosti.

Sociálna služba je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a

- podpora jej začlenenia do spoločnosti
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie,
- prevenciu sociálneho vylúčenia.

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať najmä obce. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Sociálna politika v oblasti bývania definuje špeciálne formy bývania určené pre nasledovné kategórie:

1. občania, ktorí sa dostávajú do pozície skupín ohrozených sociálnym vylúčením:
  - občania, ktorí v dôsledku nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie sa vykonávajú iba príležitostné pomocné práce, prípadne sú bez práce
  - ľudia s fyzickým alebo mentálnym postihnutím
  - mládež po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy,
  - starí ľudia, osamelí rodičia s deťmi a mnohohodtné rodiny,
  - občania marginalizovanej rómskej komunity.
2. marginalizované skupiny obyvateľstva, v najvyššej miere Rómovia, ktoré sa vyznačujú úplným sociálnym vylúčením napríklad dôsledku straty bydliska, dlhodobej nezamestnanosti, závislosti od drog, nedostatočnej sociálnej prispôsobivosti.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometražných bytov určených pre mladé rodiny a domácnosti do stanovenej príjmovej výšky
- byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami (občanov so zdravotným postihnutím, osamelých rodičov, mnohohodtné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy, občanov bez prístrešia)
- byty nižšieho štandardu pre neplatičov nájomného a pre marginalizované skupiny obyvateľstva
- byty pre bývanie starších ľudí, pričom sa vychádza z majetkových pomerov budúcich užívateľov.

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva slúžia iné formy zariadení (detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď) Prioritou týchto zariadení je poskytnutie sociálnej služby.

Núdzna

Hmotná núdzna je stav, keď príjem členov domácnosti nedosahuje sumy životného minima ustanovené osobitným predpisom a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu prácou, výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku a uplatnením nárokov zabezpečiť príjem alebo zvýšiť príjem. Ak je domácnosť v hmotnej núdzi, neznamená to, že má vždy nárok na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi, pretože pomoc v hmotnej núdzi sa poskytuje iba do sumy nárokov stanovenej v zákone o pomoci v hmotnej núdzi, nie do sumy životného minima.(ÚPSVaR, 2016)

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Pomoc v hmotnej núdzi je

- a) dávka v hmotnej núdzi (ďalej len „dávka“),
- b) ochranný príspevok,
- c) aktivačný príspevok,
- d) príspevok na nezaopatrené dieťa,
- e) príspevok na bývanie.

Právne vzťahy pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi, osobitného príspevku a jednorazovej dávky upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov.

Sociálna núdzna je stav, keď si občan nedokáže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Jednorazovú dávku hmotnej núdzi v súčasnosti poskytuje **obec** a je určená na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi. Jednorazová dávka je určená najmä na zabezpečenie nevyhnutného ošatenia, bielizne, obuvi, nevyhnutného vybavenia domácnosti, a to postele, stola, stoličky, chladničky, sporáku, variča, vykurovacieho telesa, paliva, práčky, periny, posteľnej bielizne, bežného kuchynského riadu, mimoriadnych liečebných nákladov alebo školských potrieb. Túto dávku možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac do výšky trojnásobku životného minima.(ÚPSVaR, 2016)

Osobitný príjemca dávky a príspevkov je obec, alebo ak je to odôvodnené iná právnická alebo fyzická osoba. Obec je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon uzatvorí medzi sebou dohodu, pričom ÚPSVaR dohliada nad plnením povinností obce ako osobitným príjemcom. Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú.

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky častokrát vyššia ako minimálna mzda či akýkoľvek

iný príjem. V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu. Hlavným cieľom je, aby si občania vlastnými pričinením, aktivitou, majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

2 Analytická časť

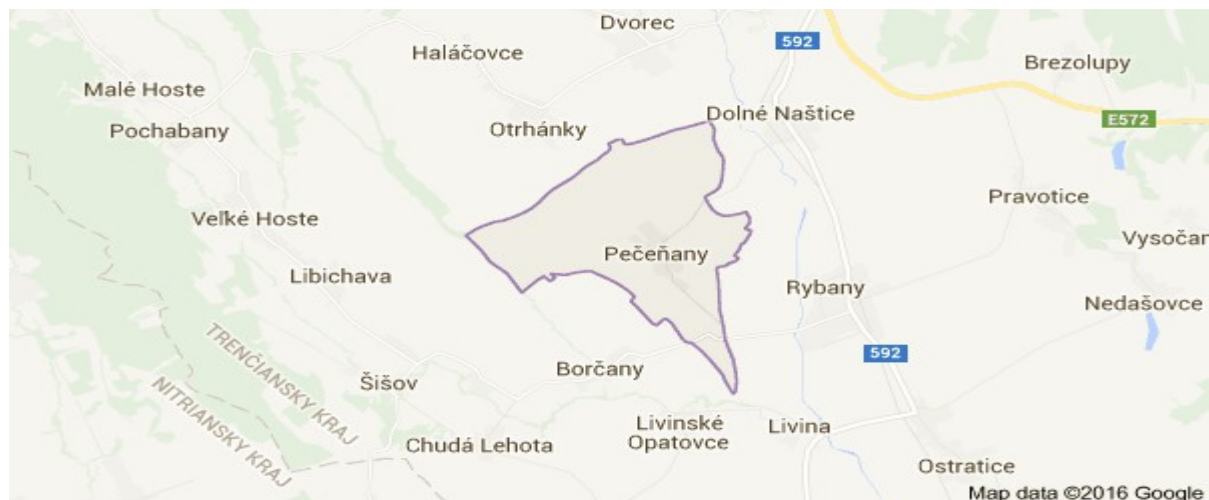
2.1 Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu B. n. Bebravou súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín. Obec Pečeňany leží vo východnej časti okresu Bánovce nad Bebravou v nive riečky Haláčovka.

Základná charakteristika obce Pečeňany (k 31.12.2016)

Kód obce	505331
Názov okresu	Bánovce nad Bebravou
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSČ	956 36
Telefónne smerové číslo	38
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1323
Nadmorská výška obce - mesta v m	190
Celková výmera územia obce [m ²]	6 625 775
Hustota obyvateľstva na km ²	71
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška stredu obce je 190 m.n.m. a priemerná hustota obyvateľstva je 71 obyvateľov / km². V porovnaní s ostatnými obcami Slovenska patrí medzi stredne zaľudnené obce. Celková plocha katastra je 6,625 mil. M².

Obec Pečeňany je alokovaná juhozápadne od okresného mesta Bánovce nad Bebravou. Od mesta je vzdialená po ceste II. triedy 592 cca. 4,5 km. Z hľadiska administratívnych štruktúr je

obec súčasťou okresu Bánovce nad Bebravou, v tomto meste zároveň sídli väčšina orgánov špecializovanej štátnej správy. Obec je zároveň súčasťou vyššieho územného celku Trenčín. Obec je členom záujmového združenia právnických osôb – mikroregiónu Pobebravie. Z hľadiska prírodných vzťahov je obec Pečeňany alokovaná do severnej časti Podunajskej pahorkatiny, severnej časti Stredného Ponitria. Oblasť obklopuje pásmo jadrových pohorí, zo západnej strany pohorie Považský inovec, zo severu Strážovské vrchy a z juhu pohorie Tríbeč. Toto pohorie je vzdialené od obce cca. 15 km. Pečeňany severnou stranou susedia s katastrálnym územím Veľkých Chlievan a Otrhánok, západnou s obcou Šišov a Borčany, východnou s Rybanmi a Dolnými Našticami. Od Bánoviec nad Bebravou sú vzdialené 6 km na juhozápadným smerom. Nadmorská výška stredu obce je 190 m n.m. Katastrálne územie obce zaberá plochu 663 ha. Najväčší podiel v katastrálnom území má orná pôda – 87%, trvalé trávnaté plochy 5%, záhrady 13%, zastavané plochy a nádvorcia 8,5%. (PHSR, 2016)

2.2. Obyvateľstvo

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Pečeňany bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pečeňany											
k 1.1.	469	460	455	454	454	444	435	443	447	439	450
k 30.6.	461	456	453	452	455	448	439	445	443	445	453
k 31.12	460	455	454	454	444	441	443	447	439	450	456
muži	222	217	214	215	218	215	208	210	211	212	219
ženy	239	239	239	237	237	233	232	235	233	233	234
Index	-	0,98	0,99	1,00	0,97	0,99	1,00	1,00	0,98	1,02	1,01
		9	8	0	8	3	5	9	2	5	3
Priemer Ix											0,999

Zdroj: ŠÚSR, 2005-2015, DataCubes

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 4. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,999, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,1 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2015, kedy stúpol počet obyvateľov o 5 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patrili rok 2009 a 2013, kedy klesol počet obyvateľov o 10 a 8.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Pečeňany k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Pečeňany (rok 2011 – SODB 2011)

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Pečeňany	441	235	73	85	283

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V roku 2011 žilo v obci celkovo 441 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 235 žien. Skupina obyvateľov v post-produktívnom veku bola zastúpená v počte 85.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 60 do 64 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2005 až 2015 bol zaznamenaný v skupine 30 až 34 rokov.

2.3. Školstvo

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Pečeňany. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálno – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola má jednu triedu v ktorej vyučujú 2 učiteľky. V roku 2014 bolo evidovaných v materskej škole 17 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2004 do roku 2015

Materská škola	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	17	12	17	14	15	15	11	13	16	17	18
MŠ - štátne - triedy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ - štátne - učiteľia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Záujmové aktivity, ktoré materská škola rozvíja sú tvorivé dielne pre deti (deň zeme, deň vitamínov apod.), príprava programu na oslavu príchodu Mikuláša, Deň Matiek, besiedky, účasť vo výtvarných, športových, literárnych súťažiach (Babkulienska, Poviem ti básničku, Športová olympiáda, Cesta rozprávkovým lesom) a návštevy dopravného ihriska či obecnej knižnice. V záujme obce a smerovania vzdelávacieho procesu materskej školy je potrebná zmena pedagogického myslenia učiteľa (meniť seba samého v rovine profesionality) a systému výučby o rôzne interaktívne formy hier zamerané na rozvoj komunikácie, logiky a intelektu, podpory priateľských vzťahov a pod.

Materská škola je vybavená drevenými pomôckami, hračkami, interaktívnou tabuľou, pomôckami na kreslenie, športovými potrebami a farebným školským nábytkom. Výchovná činnosť materskej školy sa zameriava na enviromentálnu zložku. Súčasťou výučby je rozvoj výtvarných zručností detí, výlety do prírody, vystúpenia detí a besiedky pre rodičov. Základná škola v obci nie je zriadená. Materská škola si zabezpečuje pre detí vlastnú stravu v školskej jedálni. Zabezpečuje aj stravu pre dôchodcov a sociálne odkázaných, čo nie je dostatočne využívanie zo strany dôchodcov. Deti materskej školy navštevujú výtvarný, pohybovo-tanečný, literárno-dramatický krúžok alebo tvorivé dielne.

2.4. Podnikateľské subjekty a inštitúcie

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet podnikateľských osôb. Celkovo sú v obci činné 3 právnické osoby. Z celkového počtu boli 2 ziskové a 1 neziskový subjekt.

Právnické osoby v obci											
o. Pečeňany	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Právnické osoby spolu	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3
Práv. osoby ziskové	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Práv. osoby neziskové	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1

Zdroj: ŠÚSR, 2005-2015, DataCubes

V skupine ziskových subjektov došlo v sledovanom období k miernemu nárastu. V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov živnostníkov. Vo väčšine prípadoch sa jedná o malých a drobných podnikateľov a živnostníkov, ktorý sa orientujú na poskytovanie služieb v oblasti kovovýroby, kovoobrábania, kováčstva, strojárkej výroby, nábytkárskej výroby a predaja potravinárskych produktov.

Strategickým cieľom rozvoja obce je v dostatočnej miere využiť a podporiť rôzne fondy rozvoja podnikania a rozšíriť možnosti pracovného trhu. Pre potreby obce na rozvoj technickej infraštruktúry sa využívajú aj služby miestnych podnikateľov v oblasti kovovýroby, kovoobrábania, kováčstva, strojárkej výroby a nábytkárskej výroby. Obec podporuje podnikateľov v obci poskytnutím verejnej zákazky či miestnych grantov. Podporuje aj organizácie vzdelávacích podujatí, seminárov a konferencií pre všetky skupiny obyvateľstva, a súkromný podnikateľský sektor. Ponúka vo vybraných prípadoch nižšiu cenu na pozemok, úhrada pomocou splátkového kalendára, vymedzenie prenajímateľných obecných priestorov, výhodne podmienky prenájmu, poradenské a informačné služby, podpora vzdelávania firiem. Podnikatelia môžu žiadať aj o finančnú podporu zo strany štátu, EU, VÚC aj obce. Obec nepoužíva svoj majetok na žiadnu podnikateľskú činnosť, zatiaľ len na verejné účely a na výkon samosprávy obce. Obec nezakladá podnikateľské subjekty s majetkovou účasťou obce, zatiaľ len podporuje svojim majetkom podnikateľskú činnosť iných subjektov umiestnených na jej území.

2.5. Nezamestnanosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2015 bolo v obci evidovaných 32 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 10,03 %.

Nezamestnaní v obci

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pečeňany	25	27	20	12	26	36	42	33	33	33	32
z toho ženy	14	17	12	5	10	14	15	14	18	18	15
Produktívny vek	290	284	292	297	290	291	287	298	295	308	319
Miera nezamestnanosti	8,62	9,51	6,85	4,04	8,97	12,37	14,63	11,07	11,19	10,71	10,0

Zdroj: ŠÚSR, 2005-2015, DataCubes

Verejné služby zamestnanosti

Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Partizánskom, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, školstvo a verejná správa. Silne zastúpené je aj poľnohospodárstvo. Od roku 2003 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne zvýšil (5 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade školstva a poľnohospodárstva a lesníctva.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %

Okres B. n. Bebravou	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poľn., poľov. a les.....	10	9	8	9	8	7	8	9	8	8	8
Priem. spolu (okrem stav.)	53	56	57	56	58	60	56	57	60	58	58
Priemyselná výroba	51	54	55	55	57	58	54	56	59	56	57
Stavebníctvo	4	3	3	3	3	3	6	2	3	3	2
Veľkoobchod a maloobchod...	2	3	2	3	3	4	6	5	8	7	8
Hotely a reštaurácie	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Doprava, sklad., pošty a tel.	4	3	3	3	3	3	5	4	3	3	4
Finančné sprostredkovanie	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Neh., prenájom a obch. činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ver. správa a obr., pov. soc...	5	4	4	5	5	5	3	6	5	6	4
Školstvo	12	11	11	11	11	10	7	8	7	8	8
Zdravníctvo a sociálna pomoc	6	6	5	3	6	5	4	3	2	3	2
Ostatné spoločenské, ...	2	3	4	4	2	1	3	3	2	2	2

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený. Obyvatelia poskytujú nasledovné služby: obchodné služby a stavebná činnosť, doprava, servisné služby a iné.

2.6. SWOT analýzy pre cieľové skupiny

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Pečeňany považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

- Rodiny s deťmi
- Seniori
- Osoby so zdravotným postihnutím
- Osoby v obtiažných životných situáciách

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Pečeňany nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

V nasledujúcich tabuľkách uvádzame podrobnú SWOT analýzu znevýhodnených sociálnych skupín, na základe ktorých budú formulované hlavné rozvojové ciele. Analýza zahŕňa silné a slabé stránky charakterizujúce vybrané sociálne skupiny či príležitosti a hrozby, ktoré ich do značnej miery ovplyvňujú. Na záver vyhodnotíme SWOT analýzy všetkých cieľových skupín a uvedieme pozitívne vnímané a najviac vyskytujúce sa silné stránky či príležitosti a naopak, identifikované opakujúce sa nedostatočné slabé stránky a možné ohrozenia.

2.6.1. SWOT analýza - Rodiny s deťmi

Silné stránky

Materská škôlka pre deti od 2-6 rokov
Organizovanie podujatí pre rodiny
Podpora rodín v kríze
Krizové bývanie pre rodiny s deťmi v kríze
Detské ihriská
Dostupnosť školy pre deti so zdravotným znevýhodnením v obci Brezolupy
Odborné poradenstvo
Prítomnosť zariadení pre krúžkovú činnosť detí (obecná materská škola, CVČ v BnB)
Uvítanie do života novorodencov v obci
finančný príspevok obce

Slabé stránky

Nedostatok finančných zdrojov v organizácii pracujúcich pre rodiny s deťmi
Nárast počtu ohrozených rodín
Absencia podporných programov pre talentovanú mládež
Nedostatok adekvátnych pracovných príležitostí
Nedostatočný systém včasného zachytenia rodín v kríze
Nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladení pracovného a rodinného života

Príležitosti

Možnosť čerpania finančných zdrojov z EÚ, rozpočtu obcí a iných zdrojov
Prítomnosť neziskových organizácií pre podporu rodín s deťmi v kríze
Dobudovanie centier pre ohrozené rodiny a iných podporných programov

Hrozby

Nedostatočné a nestabilné financovanie
Nespolupráca zo strany rodičov
Nárast sociálnej ohrozenosti mládeže
Nízka účasť samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu podporných programov
Nevyhovujúca kvalifikácia pracovnej sily
Vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry)

2.6.2. SWOT analýza – Seniori

Silné stránky

Zabezpečenie stravovania pre seniorov
Podpora voľnočasových aktivít pre seniorov
Podpora informovanosti o soc. službách
Pozornosť obce pri životných jubileách
Dostupnosť terénnej sociálnej pomoci
Domov opatrovateľskej činnosti v BnB
Podielový nárok na umiestnenie nevládných ľudí v rámci možnosti a voľných kapacít

Slabé stránky

Absencia ambulancie všeobecného lekára
Nedostatok finančných zdrojov
Nedoriešená sociálna oblasť komplexne
Absencia zariadení na podporu sociálnej oblasti

Príležitosti

Možnosť použitia 2% daní daň. Subjektov na podporu potrieb v sociálnej oblasti
Zakladanie mimovládnych neziskových organizácií na všeob. prospešné služby
Možnosti získania fin. prostriedkov z fondov EÚ, rozpočtu obcí, iných zdrojov

Hrozby

Rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii
Zhoršovanie zdravotného stavu seniorov
Zvyšujúce sa fin. náklady na sociálne služby
Rast počtu seniorov odkázaných na pomoc iných
Nárast počtu srdcovo-cievnych a iných ochorení
Pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť a inú sociálnu pomoc

2.6.3. SWOT Analýza - **Osoby so zdravotným postihnutím**

Silné stránky

Existencia dostupnej polikliniky s nemocnicou v okresnom meste BnB
Existencia skupiny zamestnávateľov zamestnávajúcich osoby so ZP
Komunitné centrá a chránené dielne v príľahlych obciach a okresnom meste BnB
Finačné príspevky pre osoby so ZP
Dostupnosť podporných sociálnych služieb (prepravná služba, zaobstaranie pomôcok)
Rozvoj komunitných služieb

Slabé stránky

Absencia lekárskej ambulancie v obci
Stagnácia bezbárierovej bytovej výstavby
Nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia
Absencia sociálnej rehabilitácie
Obmedzený prístup na trh práce

Príležitosti

Možnosť čerpania finančných zdrojov z EÚ, rozpočtu obcí a iných zdrojov
Zvyšovanie povedomia o svojich právach
Zvyšovaná spolupráca s médiami, nezisk. organizáciami a sociálnymi partnermi
Rozvoj komunitných služieb pre podporu ľudí so ZP

Hrozby

Nedostatočné a nestabilné financovanie
Administratívna a časová náročnosť pri vybavovaní príspevkov a podporných služieb
Nedostatočné právne povedomie zo strany prijímateľa
Pretrvávajúca bariérovosť vo vzťahu k občanom so ZP
Nedostatočná osвета

2.6.4. SWOT Analýza – **Osoby v obtiažných životných situáciách**

Silné stránky

Dostupnosť základného sociálneho poradenstva
Bezplatná právna pomoc – Centrum právnej pomoci
Existencia organizácii pre podporu ľudí v obtiažných situáciách
Dostupnosť siete sociálnych služieb krízovej intervencie v meste BnB

Slabé stránky

Absencia kapacity terénnych sociálnych služieb
Nedostatok sociálnych zručností
Absencia adekvátnych pracovných príležitostí
Chýbajúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily
Nedoriešená sociálna oblasť

Príležitosti

Možnosť čerpania finančných zdrojov z EÚ, rozpočtu obcí a iných zdrojov
Využitie nových nástrojov aktívnej politiky na trhu práce
Zvyšovanie povedomia o svojich právach a povinnostiach
Spolupráca s neziskovými organizáciami

Hrozby

Nedostatočné a nestabilné financovanie
Nedostatočné právne povedomie zo strany prijímateľa
Zneužívanie sociálnych výhod
Včasná vyhorenosť pracovníkov
Nárast chudoby
Hrozby plynúce z nezodpovedného správania zadĺžených občanov, závislých na drogách apod.

Zo zhodnotenia SWOT analýz všetkých cieľových skupín vyplýva, že občania Pečeňan opakovane pozitívne vnímajú dostupnosť sociálnych služieb a zariadení v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ako aj existenciu organizácii či centier na podporu sociálne slabších ľudí. Medzi silné stránky boli uvedené aj finančné príspevky a zvýšený záujem zo strany médií, neziskových organizácii, miest a obcí a iných sociálnych partnerov spolupodieľať sa na podporných programoch pre sociálne odkázaných ľudí.

Za slabé stránky si vybrané cieľové skupiny zvolili nedostatok finančných zdrojov na podporu programov v sociálnej oblasti a neadekvátne pracovné príležitosti. Medzi opakujúce sa slabé stránky v obci patrí aj absencia všeobecnej lekárskej ambulancie.

Za najviac opakujúcu sa príležitosť do budúcnosti bola identifikovaná podľa všetkých cieľových skupín možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ, rozpočtu obce, samosprávy a iných zdrojov. Zefektívnenie spolupráce s organizáciami na podporu komunitného rozvoja sociálnych služieb sa taktiež vyskytla vo všetkých cieľových skupinách.

Všetky cieľové skupiny považujú za najviac vyskytujúca sa hrozbu nedostatočné a nestabilné financovanie sociálnych služieb. Z ostatných ohrození sa občania Pečeňan obávajú nedostatočnej informovanosti o právach a povinnostiach zo strany prijímateľa.

2.7. Analýza poskytovateľov sociálnych služieb

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Sociálne služby v zmysle zákona sa delia podľa druhu:

- sociálne služby v zariadeniach, ktoré zabezpečujú nevyhnutné podmienky pre uspokojenie základných životných potrieb,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej životnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- ďalšie podporné služby
- sociálne služby možno účelne spájať.

V zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov sú zriadené:

1. Nocľaháreň
2. Útulok
3. Nízko prahová sociálna služba pre deti a rodiny, komunitné centrá
4. Zariadenia núdzového bývania

V zmysle zákona č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov sú zriadené:

1. Detské domovy
2. Krízové strediská.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR vo B. n. Bebravou, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese B. n. Bebravou.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie

Okres B. n. Bebravou	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	4	4	4	5	4	5	6	5	7	7	7
P. m. k 31.12 spolu	140	146	152	152	151	150	152	152	152	154	142
P. m. v DD	130	135	135	135	134	135	130	130	120	30	30
P. m. v DSS pre postih. dos.	0	10	13	12	13	13	22	22	31	123	111
P. m. v DSS pre pos. deti	10	1	4	5	4	2	0	0	1	1	1

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvateľia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Medzi hlavné trendy v poskytovaní sociálnych služieb patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261)

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia praktického lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby susednej obci Rybany, pre ktorú je spádovou obcou v tejto oblasti.

Šport

V obci sa nachádza športový areál zastúpený futbalovým štadiónom s prekrytou tribúnou, multifunkčným ihriskom a posilňovňou. Občania majú k dispozícii aj niektorú z miestností kultúrneho domu na športové účely (stolný tenis, cvičenia na trampolínach a kalanetika) Do budúca obec plánuje rekonštrukciu nadobudnutej nehnuteľnosti COOP s cieľom zriadenia detského športového a relaxačného centra. Športový areál je možné využiť aj komerčne zorganizovaním športového podujatia, hasičských akcií prípadne iného spoločenského podujatia. Obecný športový klub sa zameriava najmä na rozvoj futbalu v obci. Dobrovoľný hasičský klub sa zúčastňuje všetkých požiarnych akcií, zaisťuje bezpečnosť v obci, organizuje zábavné hasičské súťaže a podieľa sa aj na výchove mladých hasičov. Stolnotenisev klub sa pravidelne stretáva, trénuje a reprezentuje obec. Obec finančne podporuje činnosť jednotlivých športových klubov.

Kultúra

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia nielen pre občanov, ale aj pre návštevníkov obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj podpora činnosti záujmových združení či jednotlivcov. V obci sú pravidelne organizované kultúrne podujatia a tradície – Silvestrovská zábava, maškarný ples, stávanie mája, MDD, Deň Matiek, Úcta k starším, hodové slávnosti. Program oslavy životného jubileá, výročia svadby a úcta k starším pripravujú členovia Zboru pre občianske záležitosti. Cirkevný život obce zastrešuje obecný kostol, v ktorom sa konajú slávnostné sväté omše ku dňu životných jubileí, sobáše, oslava zberu plodov na jeseň, vianočné i veľkonočné omše, smutočné obrady.

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad aktuálnych poskytovateľov sociálnych služieb, kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb na území Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Poskytovatelia sociálnych služieb v TSK					
Poskytovateľ	Druh soc. Služby	Forma soc. Služby	Cieľová skupina	Kapacita	Verejný/Never.
NOČIAHÁREŇ					
Sociálne služby mesta Trenčín, m. r. o. ul. Piaristická 42	Nočľaháreň	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 25 a § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 448/2008 Z. z.	10	Neverejný poskytovateľ
HARMÓNIA n.o., Prievidza Námestie slobody č. 14	Nočľaháreň	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 25 a § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 448/2008 Z. z.	20	Neverejný poskytovateľ
ÚTULOK					
Mesto Partizánske, Mestský úrad, Nám. SNP 212/4	Útulok	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 26 zákona č. 448/2008 Z. z.	20	Verejný poskytovateľ
HUMANITY - Centrum sociálnej pomoci, ul. Viničná č. 17, Prievidza	Útulok	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 26 zákona č. 448/2008 Z. z.	15	Verejný poskytovateľ
ZARIADENIA NÚDZOVÉHO BÝVANIA					
Mesto Nemšová, ul. J. Palu 2/3	Zar. Núdz. bývania	Pobytová – ročná	fyzické osoby podľa § 29 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	16	Verejný poskytovateľ
Orchidea, n. o., Necpalská č. 32, Prievidza	Zar. Núdz. bývania	Pobytová – ročná	fyzické osoby podľa § 29 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	19	Neverejný poskytovateľ
NÍZKOPRAHOVÁ SOCIÁLNA SLUŽBA PRE DETI A RODINY – KOMUNITNÉ CENTRUM					
SPOKOJNOSŤ - centrum soc. služieb, n. o., Jesenského 449, Prievidza	Nízkoprahová soc. služba pre deti a rodinu	Ambulantná	§ 28 fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine	25	Neverejný poskytovateľ
Združenie pre podporu soc. a hosp. rozvoja, o. z., Prejtská 63/66, Dubnica nad Váhom	Nízkoprahová soc. služba pre deti a rodinu	Ambulantná	§ 28 fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine	20	Neverejný poskytovateľ
ZARIADENIA PRE SENIOROV					
Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Domov dôchodcov a soc. Služieb, Kšinná	Zariadenie pre Seniorov	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	15	Neverejný poskytovateľ
Centrum soc. starostlivosti Podhorie, n. o., Krásna Ves	Zariadenie pre Seniorov	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	22	Neverejný poskytovateľ

INÉ SOC. ZARIADENIA A PODPORNÉ SLUŽBY

Archa, n. o. ul. 5. apríla, Bánovce nad Bebravou	Domov sociálnych služieb	Ambulantná	fyzická osoba podľa § 38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. pre deti a dospelých	14	Neverejný poskytovateľ
Centrum soc. služieb - Bánovce nad Bebravou, ul. Textilná	Domov sociálnych služieb	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. pre deti a dospelých	24	Verejný poskytovateľ
Centrum soc. starostlivosti Podhorie, n. o., 956 53 Krásna Ves	Špecializované zariadenie	Pobytová – ročná	fyzická osoba podľa § 39 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. pre dospelých	6	Neverejný poskytovateľ
Stredisko Evanj. DIAKONIE Domov soc. služieb - Prameň, Slatina nad Bebravou	Denný stacionár	Ambulantná	fyzická osoba podľa § 40 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	12	Neverejný poskytovateľ
Mesto Bánovce nad Bebravou, Mestský úrad, Nám. Ľ. Štúra	Opatrovateľská služba	Terénna	fyzická osoba podľa § 41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.		Verejný poskytovateľ
Obec Pečeňany, Obecný úrad 956 36 Rybany	Opatrovateľská služba	Terénna	fyzická osoba podľa § 41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	1	Verejný poskytovateľ
Obec Uhrovec, Obecný úrad, SNP 86/7	Prepravná služba	Terénna	fyzická osoba podľa § 42 zákona č. 448/2008 Z. z.		Verejný poskytovateľ
IRIS - IV, n.o., Skačany 3	Požičiavanie pomôcok	Ambulantná	fyzické osoby podľa § 47 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.		Neverejný poskytovateľ
SPOKOJNOSŤ - centrum soc. služieb, n. o., Jesenského 449, Prievidza	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	Ambulantná	fyzické osoby podľa § 53 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.		Neverejný poskytovateľ
Mesto Partizánske, Mestský úrad, Nám. SNP 212/4	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	Ambulantná	fyzické osoby podľa § 55 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.		Verejný poskytovateľ
Prvosienka obč. Združ. na podporu duš. zdravia, Partizánske	Denné centrum	Ambulantná	fyzická osoba podľa § 56 ods. 1 zákona č. 448/2008	9	Neverejný poskytovateľ
Domov n. o., Partizánske, ul. Nádražná	Jedáleň	Ambulantná	fyzická osoba podľa § 58 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.	180	Verejný poskytovateľ

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb TTSK, 2016

3 Strategická časť

3.1. Ciele a priority cieľových skupín

Stratégia programu je zameraná na neustály rozvoj sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných obcovi. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života pre všetky kategórie obyvateľov obce.

Cieľ č.1 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotných a sociálnych služieb

Opatrenie

1.1.	Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku	Predpokl.rozpočet	Zdroje krytia	Čas.harmonogram
1.1.1.	Zvýš. počtu terénnych a ambulantných sociálnych služieb	podľa potreby	ZP, ŠF EU, zdroje nezisk.org.	2016-2020
Aktivity 1.1.2.	Tvorba ponuky dobrovoľných aktivít pre seniorov	podľa potreby	Dotácie štátu rozpočet obce Granty	2016-2020
1.1.3.	Zabezpečenie stravovania	podľa potreby	ŠF EU, zdroje nezisk.org.	2016-2020

Cieľ č.2 Zvyšovať počet sociálnych služieb a zariadení pre rodiny s deťmi a mládež

Opatrenie

2.1.	Podpora mladých rodín s deťmi	Predpokl.rozpočet	Zdroje krytia	Čas.harmonogram
2.1.1.	Vypracovanie technickej dokumentácie	150	rozpočet obce Dotácie štátu	2017-2018
2.1.2.	Výstavba/rekonštrukcia centra pre rodiny s deťmi (bývala COOP Jednota)	15 000 – 20 000	ŠF EU, obec zdroje nezisk.org. Dotácie štátu	2017-2020
Aktivity 2.1.3.	Výstavba/modernizácia detského ihriska	1 000 – 3 000	ŠF EU, obec zdroje nezisk.org. Dotácie štátu	2017-2018
2.1.4.	Aktívne využívanie nástrojov APTP a zvýšiť počet participujúcich subjektov (resp.zamestnávateľov)	podľa potreby	Dotácie štátu UPSVaR rozpočet obce zdroje nezisk.org.	2016-2020

Cieľ č.3 Podpora integrácie občanov so ZP do bežného života a rozšíriť ponuku služieb**Opatrenie****3.1. Osoby so zdravotným postihnutím a ich rodiny**

	Predpokl.rozpočet	Zdroje krytia	Čas.harmonogram
3.1.1.			
Materiálno technické Zabezpečenie	podľa potreby	Ministerstvo zdravotníctva ŠF EU, obec	2017-2020
Aktivity			
3.1.2.			
Podpora programu pre zamestnávateľov ústretových k zamestnaniu občanov so ZP	podľa potreby	Ministerstvo zdravotníctva ŠF EU, obec	2016-2020

Cieľ č.4 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľstva**Opatrenie****4.1. Osoby v obtiažných životných situáciách**

	Predpokl.rozpočet	Zdroje krytia	Čas.harmonogram
4.1.1.			
Aktívne využívanie nástrojov APTP na podporu tvorby pracovných miest zamestnávateľmi/obcou	podľa potreby	ŠF EU, obec zdroje nezisk.org. Dotácie štátu UPSVaR	2016-2020
4.1.2.			
Aktivity Zvýšenie gramotnosti zriadením miestnosti s pripojením na sieť Internet	1500	ŠF EU, obec zdroje nezisk.org. Dotácie štátu	2020
4.1.3.			
Zabezpečiť informovanosť poradenstvo a prevenciu v v ťažkých život. Situáciách	podľa potreby	ŠF EU, obec zdroje nezisk.org. Dotácie štátu	2016-2020

4 Implementačná časť**4.1. Monitoring a hodnotenie**

Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečeňany úzko participuje s PHSR obce Pečeňany. Obecny úrad zabezpečuje sociálny rozvoj prostredníctvom Komunitného plánu sociálnych služieb, PHSR a Akčných plánov. Obecny úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja sociálnych služieb v obci, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách na podporu sociálnych aktivít, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje sociálne potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje relevantné pripomienky a podnety zo strany verejnosti, legislatívu, pravidiel, pri príprave sociálnych programov spolupracuje s

podnikateľmi, ktorí sa v tejto oblasti už angažovali, zapája miestne spoločenstvo obyvateľov, hľadá spôsob nových ľudských a finančných zdrojov, dobrovoľníkov v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje ich priebeh, kontroluje práce a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pri čerpaní fondov EU a grantov.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh KPSS sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Plán hodnotenia a monitorovania Komunitného plánu sociálnych služieb

Plán priebežných hodnotení KPSS na programové obdobie 2016 - 2021		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora KPSS a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti KPSS	v roku 2017, 2018, 2019, 2020, 2021	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu KPSS
Ad hoc hodnotenie celého KPSS alebo jeho časti	na konci programovacích období	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

4.2. Návrh indikátorov a požadovaných hodnôt aktivít

1.1. Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku

1.1.1. Zvýšenie počtu terénnych a ambulantných sociálnych služieb	Rozšírená kapacita	o 0.5%
1.1.2. Tvorba ponuky dobrovoľných aktivít pre seniorov	Vytvorená ponuka aktivít	1
1.1.3. Zabezpečenie stravovania	Jedáleň pre 15 osôb	1

2.1. Podpora mladých rodín s deťmi

2.1.1. Vypracovanie technickej dokumentácie	Vytvorený dokument	1
2.1.2. Výstavba/rekonštrukcia materského centra (bývala COOP Jednota)	Zriadené centrum	1
2.1.3. Výstavba/modernizácia detského ihriska	Zriadenie ihriska	1
2.1.4. Aktívne využívanie nástrojov APTP a zvýšiť počet participujúcich subjektov (resp.zamestnávateľov)	Počet využívaných nástrojov APTP	4

3.1. Osoby so zdravotným postihnutím a ich rodiny

3.1.1. Materiálno technické zabezpečenie	Vytvorenie podmienok	
3.1.2. Podpora programu pre zamestnávateľov ústretovej k zamestnaniu občanov so ZP	Vytvorený program podpory	1

4.1. Osoby v obtiažných životných situáciách

4.1.1. Aktívne využívanie nástrojov APTP na podporu tvorby pracovných miest zamestnávateľmi/obcou	Počet využívaných nástrojov APTP	4
4.1.2. Zvýšenie gramotnosti zriadením miestnosti s pripojením na sieť Internet	Zriadená miestnosť	1
4.1.3. Zabezpečiť informovanosť, poradenstvo A prevenciu v ťažkých život. Situáciách	Vytvorený systém	1

Záver

Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečeňany na obdobie rokov 2016-2021 proritne podporuje rozvoj terenných a sociálnych služieb na podporu zotrvania klienta v prirodzenom prostredí, na vytváranie podmienok pre mamičky s deťmi na trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry, lepšie začlenenie žien na trh práce a podporu tvorby pracovných miest pre občanov v obtiažných životných situáciách a na podporu aktívneho stárnutia s cieľom vytvorenia ponuky dobrovoľných aktivít pre seniorov.

V komunitnom plánovaní sa kladie veľký dôraz k tvorbe preventívnych programov v rámci svojich finančných možností, ktoré majú za cieľ predchádzať patologickým javom a krízovým situáciám v rodinách. Obec sa nespolieha len na finančné krytie daného zámeru zo strany štátu a využíva aj iné zdroje financovania EÚ, súkromných podnikateľov alebo neziskových organizácií.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečeňany je východiskovým dokumentom, ktorý vytvára predpoklady pre plánovanie, financovanie a časové zosúladenie rozvoja sociálnych služieb v obci pre obdobie rokov 2016-2021. Jedná sa o živý dokument, ktorý sa mení v závislosti od potrieb a relevantných pripomienok obyvateľov obce. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

Komunitný plán sociálnych služieb sa bude priebežne vyhodnocovať a aktualizovať podľa meniacich sa podmienok vyplývajúcich z legislatívy, finančného a materiálneho zabezpečenia alebo potrieb obyvateľov. Konkrétne ciele a opatrenia budú naďalej upresňované a v prípade potreby a dôležitosti budú osobitne rozpísané v akčných plánoch rozvoja sociálnych služieb a predložené na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Predmetný Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečeňany bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

.....UZN. č.....

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

Zoznam bibliografických odkazov

1. Aktuálny register poskytovateľov sociálnych služieb TTSK, 2016. Online odkaz: <https://www.tsk.sk/buxus/docs/TSK%20register%20k%2005%2004%202016.pdf>
2. Brueggemann. G.W., The Practice of Macro Social Work. Sekond Edition. Belmont, Kalifornia: BROOKS/COLE Thomson Learning, 2002. ISBN 0-534-57322-3. Bez ISBN.
3. Časopis Humanita, 14.6.2012. Online odkaz: <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).
4. Interné materiály obce Pečeňany.
5. Inovácie, plánovanie a kvalita sociálnych služieb v komunite, 2011. Online odkaz: http://www.prohuman.sk/files/Kamanova_Inovacie_planovanie_zbornik_2011.pdf
6. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja
7. KPSS Banská Bystrica, 2015-2020. Online odkaz: http://www.banskabystrica.sk/komunitny-plan-socialnych-sluzieb-v-banskej-bystrici.phtml?id_menu=41760
8. KPSS obce Hozelec, 2014-2020. Online odkaz: http://www.obechozelec.sk/sites/default/files/komunitny_plan.pdf
9. Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012-2015
10. PHSR obce Pečeňany, 2016-2025.
11. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.
12. Štatistický úrad SR. Online odkaz: <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 2003 – 2014.
14. Zákon NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov
15. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
16. Woleková – Mezianová: Komunitné plánovanie sociálnych služieb, SOCIA – nadacia na podporu sociálnych zmien, 2004

Prílohy

Dotazník pre občanov obce Pečeňany

Cieľom dotazníka je zistiť potreby občanov v jednotlivých oblastiach ich života. Komunitný plán sociálnych služieb pomôže zlepšiť rozvoj, rozšíriť ponuku a kvalitu sociálnych služieb a iných podporných služieb zabezpečovaných obcou, a inými poskytovateľmi. Ďakujeme za Váš čas a ochotu pri vyjadrení názoru na predmetnú oblasť. Dotazník je anonymný. Pri vyplňaní voľte odpovede tak, aby čo najviac zodpovedali Vaším predstavám. Otázky by mali inšpirovať k prijatiu opatrení za účelom zvýšenia kvality služieb a prostredia v ktorom žijete.

Základné údaje

---

pohlavie   žena   muž

vek   do 18   18 - do 24   25 - do 49   50 - do 60   nad 60   nad 70

dosiahnuté vzdelanie: bez vzdelania   základné vzdel.   stredné bez maturity
stred. s maturitou   vysokošl. I stupňa   vysokoškolské II a III stupňa

Obec vnímam ako sídlo vhodné pre:

trvalé bývanie   prácu   rekreáciu
iné: .....

Ako dlho v obci bývate?

0 – 5 r.   6 – 10 r.   11 - 20 r.   viac ako 20 r.

Aká je podľa Vás kvalita života v obci?

zlá   priemerná   dobrá   veľmi dobrá

Ktoré sú podľa Vás hlavné výhody obce? (Vyberte 3-5 možností a uveďte ďalšie)

☐ množstvo kultúrno-historických atrakcií v obci	☐ organizovanie významných podujatí
☐ kvalita životného prostredia obyvateľov	☐ možnosti pre športové aktivity
☐ významné postavenie obce v regióne	☐ bohatý kultúrny a spoločenský život
☐ činnosť vzdelávacích inštitúcií,	☐ práca s deťmi a mládežou
☐ potenciál rozvoja pre cestovný ruch	
☐ výhodná poloha	

S čím ste vo Vašej obci nespokojný a čo v obci chýba, čo je nutné v jednotlivých oblastiach uskutočniť v priebehu nasledujúceho 5 ročného obdobia:

1. Administratíva (kvalita služieb obecného úradu, ponuka služieb, starostlivosť o územie, plánovanie, územný rozvoj)

S čím nie ste v tejto oblasti spokojný a Vaše návrhy na zlepšenie:

.....
.....
.....

2. Sociálne služby (aké sociálne služby Vám chýbajú, alebo sú nedostatočné – Nocľaháreň, (ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania), Zariadenie núdzového bývania, (služba osobe, na ktorej je páchané násilie, ubytovanie na určitý čas), Sociálne bývanie / nájomné bývanie, Domov dôchodcov, Domov sociálnych služieb, Denný stacionár, Opatrovateľská služba (služba odkázanej osobe na určitý čas počas dňa), Prepravná služba (osobe s ťažkým zdravotným postihnutím), Klub dôchodcov, Jedáleň, Stredisko osobnej hygieny, Práčovňa, Terénna opatrovateľská služba, Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií (elektronický strážca), Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci)

S čím nie ste v tejto oblasti spokojný:

.....
.....
.....

3. Vzdelávanie (materská škola, základný škola, školský klub, školské stravovanie, atď.)

S čím nie ste v tejto oblasti spokojný a Vaše návrhy na zlepšenie:

.....
.....
.....

4. Zdravotnícke služby (aké služby/ambulancie Vám chýbajú)

S čím nie ste v tejto oblasti spokojný a Vaše návrhy na zlepšenie:

.....
.....
.....

5. Voľný čas, prevencia, bezpečnosť (ihriská, miesto na stretávanie klubov, kamerový systém, kriminalita, mestská/štátna polícia)

S čím nie ste v tejto oblasti spokojný a Vaše návrhy na zlepšenie:

.....
.....
.....

Ďakujem Vám za čas a ochotu pri vyplňaní dotazníka